

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

องค์การบริหารส่วนตำบลสากอน อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการสากลที่อารยะประเทศให้ความสำคัญ และเป็น ประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาลที่ภาครัฐ จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกๆ ฝ่าย และตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงต่างให้ ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใสสุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้า ร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจในทุกกระดับ

ดังนั้น เพื่อประชาสัมพันธ์กระบวนการมีส่วนร่วมให้บริการต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลสากอ และให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีเป้าหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ลดต้นทุนของประชาชนและเพิ่ม ประสิทธิภาพในการให้บริการของภาครัฐ สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ เปิดเผยขั้นตอน ระยะเวลา ให้ประชาชนทราบ องค์การบริหารส่วนตำบลสากอ ได้จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาติดต่อราชการ รับทราบขั้นตอน ระยะเวลาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาคราชการที่มาจากทุกภาคส่วน ของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะช่วยทำให้เจ้าหน้าที่มีความ ใกล้ชิดกับประชาชนได้ทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ทั้งยังเป็นการ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ ซึ่งเป็นบทบาท ที่หน่วยงานภาคราชการ จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลสากอ
มกราคม ๒๕๖๘

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

สำนักปลัด มีหน้าที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับงานราชการทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ราชการที่มีได้ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนใดในองค์การบริหารส่วนตำบล งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือ ได้รับมอบหมาย รวมทั้งกำกับ เร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไป ตามนโยบาย แนวทางและแผนงานการ ปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยแบ่งหน้าที่ในการ บริหารงาน ดังนี้

๑. งานบริหารงานทั่วไป
๒. งานนโยบายและแผน
๓. งานกฎหมายและคดี
๔. งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

กองคลัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่ง การเก็บรักษาเงิน การ ตรวจสอบ ใบสำคัญ ฎีกางานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่นๆ งาน เกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดหาบัญชีทุกประเภท ทะเบียน คุมเงินรายได้ และรายจ่ายต่างๆ การควบคุม การเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำปี ประจําปี งาน เกี่ยวกับการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล และงานอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง และที่ได้รับมอบหมายโดยแบ่ง หน้าที่การบริหารงาน ดังนี้

๑. งานการเงิน
๒. งานบัญชี
๓. งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้
๔. งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ

กองช่าง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลด้านวิศวกรรม การ จัดเก็บและ ทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานการควบคุม อาคารตามระเบียบกฎหมาย งาน แผนการปฏิบัติ งานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและ ซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรม เครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงาน เครื่องจักรกล การควบคุม การบำรุงรักษา เครื่องจักรกล และยานพาหนะ งานเกี่ยวกับแผนงานควบคุม เก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย โดยแบ่งหน้าที่ในการบริหารงาน ดังนี้

๑. งานก่อสร้าง
๒. งานออกแบบและควบคุม
๓. งานผังเมือง
๔. งานไฟฟ้าสาธารณะ

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับงานจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น งานสันตนาการ งานการศึกษา งานศิลปวัฒนธรรม งาน ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ ดังนี้

๑. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๒. งานกิจการโรงเรียน

ขั้นตอนการ

กำหนดหัวข้อที่จะประชาคมให้ชัดเจน

กำหนดระยะเวลาและสถานที่ที่จะประชาคม

ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและเชิญเข้าร่วมประชาคม

จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อม

เจ้าหน้าที่เตรียมตัวให้พร้อมในการประชาคม

ดำเนินการประชาคมตามกำหนดการ และสรุปผลการประชาคม

นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ทำไมต้องมีส่วนร่วมในการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้มั่นใจได้ว่า สิ่งที่สมาชิกในชุมชนมองว่า จำเป็นเร่งด่วน สำคัญ ห่วงกังวล เป็นปัญหา จะ ได้รับการตอบสนอง หรือแก้ไขอย่างเป็นผล

หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วม

๑. เปิดใจให้กว้าง รับฟังข้อมูลจากกันและกัน
๒. ทุกคนมีความคิด และในการคิดร่วมกันนั้นมีคุณค่ามากกว่าสิ่งอื่น “ทุกความคิดมีคุณค่า” ที่จะให้ชุมชนของเราพัฒนาได้อย่างยั่งยืน (คือ ทุกคนจะอยู่ดี กินดี ร่วมกันถึงลูกหลาน) จึงต้องเปิดโอกาสให้ทุกคน ได้เข้าร่วมกิจกรรม
๓. ทุกคนมีอิสรภาพในการมีส่วนร่วม
๔. ทุกคนต้องสามารถเข้าร่วมกิจกรรม และช่วยสร้างโอกาสให้เขามีความสามารถในการเข้าร่วมได้
๕. ทุกคนเสมอภาคกันในการแสดงความคิดเห็น ไม่มีใครมีอำนาจเหนือใคร ต่างก็เป็นหุ้นส่วนทาง ความคิด เพื่อการพัฒนาร่วมกัน

๖. ทุกคนมีจิตสาธารณะที่จะมามีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ของชุมชน ผลที่จะเกิดขึ้น

๑. แผนพัฒนาท้องถิ่นที่มาจาก การมีส่วนร่วม ประชาชนจะเป็นความภาคภูมิใจของประชาชน เองเพราะมาจากความคิดของประชาชนที่เห็นพ้องต้องกันของทุกคน พื้นฐานของการคิด ร่วมกัน คิดจากสิ่งที่อยู่ในชุมชน จะทำให้เกิดการมองไกล และความภาคภูมิใจในสิ่งที่ดีที่มี นั้นมากยิ่งขึ้น ทุกคนมีดี คิดดี เพื่อสังคม งบประมาณเป็นของทุกคน มาช่วยกันออกแบบ ว่า จะทำอย่างไร เพื่ออะไร อย่างไร ให้เกิดผลดีสำหรับทุกคน

๒. งบประมาณมีจำกัด แต่สามารถใช้ได้อย่างคุ้มค่า เพราะชาวบ้านมาช่วยกันคิดปรึกษาหารือ ร่วมกันออกแบบ อนาคตร่วมกัน ตัดสินใจร่วมกัน และติดตามผลการลงมือทำร่วมกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม

๑. ได้รับบริการสาธารณะที่ดีขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นและสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒. มีบทบาทในการตัดสินใจและดูแล ตรวจสอบและสามารถสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่

๓. มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การเสนอปัญหา และความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การไปเลือกตั้งผู้บริหาร/สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการเสนอข้อบัญญัติและการถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและงบประมาณท้องถิ่น

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ระบุไว้้ององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (อปท.) ต้องจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของตนเองในระยะยาว เพื่อให้ทราบทิศทางและ ค่าใช้จ่ายในอนาคต และเพื่อให้การวางแผนยุทธศาสตร์ในระยะยาวถูกนำไปปฏิบัติได้จริง จำเป็นต้องจัดทำ แผนงบประมาณที่ยึดผลสำเร็จของงานเป็นเป้าหมาย และมีลักษณะการจัดทำที่มีความต่อเนื่องแบบก้าวหน้า เพื่อสร้างความมั่นใจในการจัดสรรงบประมาณประจำปี

การดำเนินการ

เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ทั้ง ๒ ฝ่าย คือ

ฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้บริหารท้องถิ่นควรสนับสนุนให้มีการทำแผนชุมชนให้เกิดขึ้นในทุกหมู่บ้าน โดยการให้คำแนะนำในการจัดทำให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ สนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนชุมชน สนับสนุนการจัดเวที ประชาคมอย่างสร้างสรรค์ และพิจารณาทำโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกับชุมชน นำโครงการ หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น ความสามารถของชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น โครงการหรือกิจกรรมที่เป็น ปัญหาความต้องการของประชาชนจากการจัดเวทีประชาคมอย่างสร้างสรรค์ จะต้องถูกบรรจุไว้ในแผนพัฒนา ท้องถิ่น เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่อย่างบูรณาการ และช่วยเชื่อมต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับปัญหาความต้องการของประชาชน นำไปสู่การเห็นพ้องต้องกันและทำงาน ร่วมกันเป็นภาคีเครือข่ายการพัฒนาในพื้นที่ต่างๆ สร้างผลสัมฤทธิ์ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

ฝ่ายประชาชน

ควรเข้าร่วมการประชุมประชาคมอย่างสร้างสรรค์ทุกครั้งที่มีการจัดประชุมประชาคมเพื่อทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น หรือแผนอื่นๆ ซึ่งการประชุมประชาคมมักอยู่ในช่วงระหว่างเดือนตุลาคมถึงมีนาคมของ ทุกปีโดยที่ประชาชน หรือชุมชนควรรวมตัวกันจัดทำแผนของชุมชน หรือแผนของหมู่บ้านตนเองไว้ โดยใช้ ข้อมูลจากที่เก็บเองหรือข้อมูลจากหน่วยงานอื่นๆ มาสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนด้วย นอกจากนี้ ยังต้อง ติดตามกระบวนการและขั้นตอนการยกร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น การพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงมิถุนายนของทุกปี ที่สำคัญ คือ ประชาชน ควรจะต้องมีความรู้เรื่องกระบวนการพัฒนาและเขียนข้อเสนอโครงการ เพื่อได้เสนอโครงการที่ต้องการไปสู่ หน่วยงานต่างๆ ได้ทันท่วงที

.....

รายงานผลการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน รอบ ๖ เดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

โครงการ โครงการรณรงค์ลดปริมาณขยะและแยกขยะ(ธนาคารขยะ)

วันที่ดำเนินการ ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

สถานที่ดำเนินการ อาคารอเนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลสากอ หมู่ ๑๒ ต.สากอ อ.สุโขทัย จ.นราธิวาส

ประเด็นการมีส่วนร่วม

- การจัดการประชุมร่วมกับผู้บริหาร เพื่อวางแผนการจัดทำโครงการ และการแต่งตั้งคณะทำงาน
- การจัดทำ mou ระหว่างส่วนราชการในพื้นที่

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

-มีผู้เข้าร่วมโครงการ ๑๑๐ คน คือ คณะทำงาน คณะผู้บริหาร คณะครู/เด็กนักเรียน รพ.สต.ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรสากอ กองร้อยทหารพราน ผู้นำท้องที่ กลุ่มสตรี พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง อบต.สากอ

ผลจากการมีส่วนร่วม

-ผลจากการจัดเตรียมและกำหนดแนวทางการจัดงานให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ อันจะนำสู่การบันทึกข้อตกลง(mou)ระหว่างส่วนราชการในพื้นที่ จัดตั้งธนาคารขยะ เพื่อจัดการขยะตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

- เกิดจิตสำนึกร่วมกันในการรักษาสิ่งแวดล้อม มีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอย/พฤติกรรมในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง
- มีแนวทางการกำจัดขยะของชุมชนอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

โครงการรณรงค์คัดปริมาณขยะและแยกขยะ (ธนาคารขยะ) ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

